

2. ÜNİTE

ZEKÂT VE SADAKA

KONULAR

İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem

Zekât ve Sadaka

Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb

Bir Sure Tanıyorum: Mâûn Suresi ve Anlamı

8.2.1. İslam'ın paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi ayet ve hadisler ışığında yorumlar.

8.2.2. Zekât ve sadaka ibadetini ayet ve hadislerle açıklar.

8.2.3. Zekât, infak ve sadakanın bireysel ve toplumsal önemini fark eder.

8.2.4. Hz. Şuayb'in (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanır.

8.2.5. Maûn suresini okur, anlamını söyler.

1. Hz. Muhammed (sav) şöyle buyurmuştur: “Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. Onu düşman elinde bırakmaz. Her kim bir Müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Her kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse Allah da onun kıyamet sıkıntılarında bir sıkıntısını giderir.”

Hz. Muhammed'in (sav) bu sözüne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Müslüman, kimseye zarar vermeyen kişidir.
B) Ahiret hayatında rahat etmek için bu dünyada insanlara yardımcı olmak gereklidir.
C) Müslümanlar yardımlaşmaya önem vermelidir.
D) Müslüman sadece bir Müslümanın ihtiyacını giderir.

2. “Veren el üstündür. Vermeye, geçimini sağlamakla yükümlü olduğun kimselerden başla. Annene, babana, kız ve erkek kardeşlerine yardım et, sonra yakınlık durumuna göre devam et.”

Bu hadisten,

- I. Öncelikle yakınlarla yardım edilmelidir.
II. Akrabalar arasında adaletli olunmalıdır.
III. İslam, helal yoldan para kazanmayı önemser.
IV. İslam, paylaşmaya önem verir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

3. “Japonya’da çekilen bir video izlemiştim. Babası hasta olan bir çocuk ilaç almak için eczaneye gider. Ancak parası olmadığı için ilaçları alamaz ve bu ilaçları eczane sahibi görmeden alır. Eczane sahibi çocuğu fark eder ve onu cezalandırılması için polise götüreceksen karşı tarafta çorba satan bir adam parasını ödeyerek çocuğun salıverilmesini sağlar. Ayrıca çocuğa her gün kendisinden ücretsiz yiyecek almasını söyler. Aradan yıllar geçer, lokanta sahibi amansız bir hastalığa yakalanır. Eğer ameliyat olmazsa ölecektir. Kızı hastaneden fatura istediği zaman hastanenin başhekimini tarafından bütün masrafların ödendiğini görür. O başhekimini bulup “Niçin bize yardım ediyorsun?” diye sorunca başhekim “Babanızın hastane masrafı yıllar önce ödenmişti. Eğer babanız olmasaydı ben doktor olmazdım!” der.

Bu hikâyeye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazen küçük yardımlar kişilerin hayatlarının değişmesini sağlar.
B) İnsanlar tanınmak için yardım etmelidir.
C) İyilik eden iyilik bulur.
D) Yapılan iyilikler toplumsal sorunları çözebilir.

4. **Aşağıdaki hadislerden hangisi İslam'ın yardımlaşmaya ve paylaşmaya verdiği önemle ilgili değildir?**

- A) “İnsanların en hayırlısı, insanlar için faydalı olanıdır.”
B) “Kıyamet günü müminin serinleyeceği gölgelik (verdiği) sadakasıdır.”
C) “Kim bir Müslüman kardeşinin sıkıntısını giderirse Allah da kıyamet gününde onun sıkıntısından bir tanesini giderir.”
D) “Hiçbir baba, çocuğuna güzel terbiyeden daha üstün bir hediye veremez.”

5. Dayanışma ve yardımlaşma bir davranış biçimi hâline gelmelidir. Sağlıklı bir toplumun gelişmesi için dayanışmanın aileden başlayarak bütün topluma yayılması gerekir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi metindeki düşünceyi desteklemektedir?

- A) “Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez.”

(Nisâ suresi, 36. ayet)

- B) “Ey iman edenler; hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmayacağı kıyamet gününe gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcayın. İnkâr edenler ise zalimlerin ta kendileridir.”

(Bakara suresi, 254. ayet)

- C) De ki: “Rabb’im kullarından dilediğine rızık bol verir, dilediğine de kısar. Başkaları için ne harcarsanız Allah, onun yerine yenisini verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

(Sebe suresi, 39. ayet)

- D) “Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.”

(İnsan suresi 8. ayet)

6. “Birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini görüp gözetmekte müminler, bir vücudun azaları gibidirler. O vücudun bir organı rahatsız olunca, öteki organların tamamı uykusuzluk ve derin bir rahatsızlık hisseder, hasta organın ızdırabını paylaşırlar.”

(Müslim, Birr, 66)

Bu hadisi ilke edinen bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin yaygın hâle gelmesi beklenir?

- A) Fabrikalar
B) Huzurevleri
C) Eğlence merkezleri
D) Vakıflar

7. Dinimize göre, yardımlaşma ve dayanışmanın maddi ve manevi olarak iki yönü vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi manevi yardımlaşmaya örnektir?

- A) Yoksulları doyurmak
B) Yetimleri giydirmek
C) Darginları barıştırmak
D) Aşevleri yaptırmak

8. “Fakirleri araştırıp bulunuz, görüp gözetiniz.”

Bu hadiste aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Her toplumda yoksullar vardır.
B) Allah, insanı malıyla imtihan eder.
C) İslam, manevi yardımları önceler.
D) Müslümanlar, yardımlaşmayla sorumludur.

9. Müslümanların daima birbirlerine hakkı, doğruyu, iyiyi tavsiye etmesi; kötülüklerden ve çirkin işlerden birbirlerini sakındırması, sevinçlerin ve üzüntülerin paylaşılması da dinin önem verdiği hususlardandır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi metinde savunulan düşünceyi desteklemektedir?

- A) “Sizden, hayra çağırın, iyiliği emreden ve kötülükten meneden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”

(Âl-i İmrân suresi, 104. ayet)

- B) “Onların (zenginlerin) mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır.”

(Zâriyât suresi 19. ayet)

- C) “Namazı tam kılın, zekâtı hakkıyla verin, rükû edenlerle beraber rükû edin.”

(Bakara suresi, 43. ayet)

- D) “Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.”

(İnsan suresi 8. ayet)

1. İslam, bireylerin yalnızca kendilerini düşünmelerini, bencilce hareket etmelerini hoş görmez. Çünkü böyle kişilerden oluşan toplumun barış ve huzur içerisinde olması çok kolay değildir. Bu sebeple İslam, insanların birbirleri ile dayanışma içinde olmalarını önemser. Zaten hiç kimsenin tüm ihtiyaçlarını tek başına sağlama imkânı da yoktur.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İslam, yardımlaşmaya önem verir.
B) Toplumların ilerlemesi ancak dayanışma ile mümkündür.
C) İnsanların diğer insanlara ihtiyacı vardır.
D) Müslümanlar bencil olmamalıdır.

2. İnsan, yaşamak için başkalarına muhtaçtır. İnsan, bütün ihtiyaçlarını tek başına karşılayamaz. İnsan, toplum dışında kalarak varlığını devam ettiremez. Bir mahallede yaşayan herhangi bir insanın komşularıyla iletişim kurmadan, maddi ihtiyaçlarını bakkal ve market gibi yerlerden karşılamadan ve ulaşım ihtiyacını çeşitli araçlar kullanmadan gidermesi neredeyse imkânsızdır.

Bu metinde vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın maddi ihtiyaçları vardır.
B) İnsanlar mahalle dışında yaşamamalıdır.
C) İnsan toplumsal bir varlıktır.
D) İnsan ihtiyaçlarını kendi başına da karşılayabilir.

3. Her insan doğumundan ölümüne kadar hayatını yardımlaşma sayesinde sürdürebilir. Toplumda herkes bir diğerine muhtaçtır. İhtiyaçlarımızı ancak başkalarının yardımıyla karşılayabiliriz. İnsanların tek başına her sorununu çözmesi pek mümkün değildir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi metindeki düşünceyi desteklemektedir?

- A) Yalnız taş duvar olmaz.
B) Emeksiz yemek olmaz.
C) Akıl, akıldan üstündür.
D) Dostun attığı taş baş yarmaz.

4. “Allah’a ve resulüne iman edin; O’nun size emanet olarak verdiklerinden, başkaları için de harcayın. İçinizden iman edip böyle harcamada bulunanlara büyük mükâfat vardır.” (Hadid suresi, 7. ayet)

Bu ayetten,

- I. İslam, paylaşmaya önem verir.
II. Allah, yapılan iyiliği karşılıksız bırakmaz.
III. Emaneti korumak, en temel görevimizdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

5. Paylaşma ve yardımlaşma her Müslüman’da olması gereken bir özelliktir. İslam’da, inananları paylaşmaya ve yardımlaşmaya teşvik eden birçok ibadet vardır.

Buna göre;

- I. sadaka vermek,
II. umreye gitmek,
III. infak etmek,
IV. kurban kesmek

ibadetlerinden hangisi paylaşma ve yardımlaşmayla ilgili değildir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

6. Yardımlaşma; yardıma ihtiyacı olan insanlara, gerekli yardımı yapmak, maddi ve manevi olarak destek olmak, var olan imkânları paylaşmak ve ihtiyaç duyulması hâlinde birlikte çalışmaktır. Bir kişinin tek başına yapamayacağı ya da güç yetiremeyeceği işleri; başka insanların yetenekleri, imkânları ve yardımları ile birlikte yapması da yardımlaşmadır.

Paylaşma; insanların sahip olduklarını, ihtiyaç sahibi olan insanlara imkânlar ölçüsünde yardım etmesi gerektiğinde aralarında bölüşmesi, sevinçlerine ve üzüntülerine ortak olmasıdır. İnsanlar deprem, savaş, sel, yangın, doğal afet, iflas, ölüm, hastalık, kaza vb. gibi beklenmedik felaketler karşısında yardıma ihtiyaç duyarlar. İnsan, gün olur gücü yetmez, gün olur aciz düşer, gün olur felakete uğrar, gün olur sevinçli veya üzüntülü anları olur, gün olur yalnız kalır... İnsan darda kaldığında veya mutlu olduğunda sevdiğini yanında görmek ister... İnsanların ihtiyaç duyduğu yardımlar; bazen maddi, bazen manevi, bazen de psikolojik olur. Bazen maddi yaralar kapanır. Kaybedilen paralar yeniden kazanılabilir ancak travmalar, manevi acılar zor unutulur. Unutulsa da iz bırakır. Zor zamanlarda insanların teselli ve psikolojik yardıma ihtiyacı olur.

8/F sınıfı öğrencisi Banu da paylaşma ve yardımlaşmanın önemiyle ilgili bir afiş hazırlayacaktır.

Buna göre, Banu'nun hazırlayacağı afiş için aşağıdaki hadislerden hangisini kullanması beklenir?

- A) "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." (İbn Ebi Şeybe, Kitabu'l-İman, (nşr. el-Albanî), s.33)
- B) "Allah sizin ne dış görünüşünüze ne de mallarınıza bakar. Ama o sizin kalplerinize ve işlerinize bakar." (Müslim, Birr, 34)
- C) "Kolaylaştırınız, güçleştirmeyiniz, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz." (Buhârî, İlim, 11)
- D) "Allah, sizden birinizin yaptığı işi, ameli ve görevi sağlam ve iyi yapmasından hoşnut olur." (Taberânî, el-Mu'cemü'l-Evsat, 1/275)

7. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav), Müslümanların birbirlerini sevmelerine ve birbirlerini koruyup kollamalarına çok önem verirdi. Bu amaçla Peygamberimiz, "Müminler birbirine merhamet etmekte, birbirlerini sevmekte ve birbirlerini korumakta bir vücudun organları gibidir. Vücudun herhangi bir organı hastalandığında bütün vücut bundan rahatsız olur. Aynı şekilde bir mümin de sıkıntı içinde bulunduğu, diğer müminler onun sıkıntısını, derdini ve üzüntüsünü paylaşırlar" hadisini de söylemiştir. Bu hadis-i şeriften, müminlerin, sevgi, merhamet ve bir diğerini esirgeyip koruma gibi son derece üstün nitelikli işlerde birbirlerine yar ve yardımcı olmaları gerektiğini öğreniyoruz. Buna göre, müminler birbirlerini sevmeli, birbirlerine merhamet etmeli, acımalı ve birbirlerine şefkat edip yardımcı olmalıdırlar. Çünkü hem Müslümanların salahı hem ümmetin felahı, gönüllerini ve kafalarını bu engin fazilet hisleriyle doldurmuş ve hayatlarına bu duygular yön veren kadrolarla sağlanabilir. Bu güzel duyguların karşıtı olan sevgisizlik, merhametsizlik, şefkatsizlik ve ilgisizlik hastalıklarından kurtulmak gerekir. Müminler, sadece kendi iç bünyelerinde değil, başka din mensupları veya herhangi bir dine mensup olmayanlara karşı da tam bir insani yaklaşım sergilemekle emrolunmuşlardır.

Bu metindeki hadise göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Zengin olan kişi sadece kendi çıkarı doğrultusunda davranır.
- B) Müminler ibadet sayesinde birbiriyle kaynaşırlar.
- C) Müslümanlar birbirine karşı merhametli olmalı.
- D) Müslümanlar birbirine yardım etmeli ve birbirini korumalı.

1. “Yardımlaşma ve dayanışmanın yaygın olduğu toplumlarda dostluk duyguları güçlü olur. Yardım yapacak kimseler uyanık olmalıdır. Nice yoksullar vardır ki utandıkları için açıktan bir şey isteyemez, durumlarını üstü kapalı anlatmayı tercih ederler. Yardımseverler bu duruma dikkat etmeli ve onları küçük düşürmeden yardım elini uzatmalıdırlar.”

Bu metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yardım yapılırken insanlar rencide edilmemelidir.
B) İyilik ve yardımda bulunacak kişi bunu zamanında yapmalıdır.
C) Yardım yapılırken gerçekten ihtiyaç sahibi kimseler aranmalıdır.
D) Yardımlaşma insanlar arasındaki sevgiyi artırır.

2. **Aşağıdakilerden hangisinin zekât ibadetinin amacı olduğu söylenebilir?**

- A) Zekâtın amacı Allah'ın rızasını kazanabilmek ve emrini yerine getirmek, zenginlerin hakkını iade etme, İslam'da yardımlaşma, dayanışma sevgi gibi güzel hasletleri gündemde tutmaktır.
B) Zekâtın amacı Allah'ın rızasını kazanabilmek ve emrini yerine getirmek, yoksulların hakkını iade etme, İslam'da yardımlaşma, dayanışma sevgi gibi güzel hasletleri gündemde tutmaktır.
C) Zekâtın amacı sadece insanların birbiriyle yardımlaşma ve insanlar arasında birlik ve beraberlik duygusunu arttırmaktır.
D) Zekâtın amacı insanların rızasını kazanabilmek ve emrini yerine getirmek, yoksulların hakkını iade etme, İslam'da yardımlaşma, dayanışma sevgi gibi güzel hasletleri gündemde tutmaktır.

3. Dinimize göre zekât verebilecek kişide bulunması gereken bazı özellikler şu şekildedir:

- Zekât verecek kişinin borcu bulunmaması gerekir.
- Zekât verecek kişinin asli ihtiyaçlarını karşılamış olması gerekir.
- Zekât verecek kişinin nisap miktarı mala sahip olması gerekir.
- - - - -

Bu özelliklerde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Zekât verecek kişinin, herhangi bir sağlık sorunu olmamalıdır.
B) Zekât verecek kişinin, malının üzerinden bir yıl geçmiş olması gerekmektedir.
C) Zekât verecek kişinin, yakınları muhtaç olmasa da onlara öncülük tanınmalıdır.
D) Zekât verecek kişinin oturacağı evi ve arabasının olması gerekir.

- 4.

Malın Cinsi	Nisap Oranı
Koyun	40-120 arası 1 koyun
Buğday (masrafsız)	1/20
30 Siğir	2 yaşında bir buzağı
5 Deve	Bir koyun veya keçi

Bu zekât tablosunu yapan Mehmet'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Büyükbaş hayvanın zekât oranını iyi öğrenmiştir.
B) Küçükbaş hayvanın nisap oranını doğru yazmıştır.
C) Tarım ürünü zekâtı hakkında hatalı bilgi vermiştir.
D) Deveden ne kadar zekât vereceğini bilmemektedir.

5.

1.	N	İ	S	A	P	
2.	S	A	D	A	K	A
3.	İ	N	F	A	K	

Bu bulmacada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yer almamaktadır?

- A) Akıllı, ergenlik çağına gelmiş, zengin Müslümanlara farz olan yardımlaşma ibadeti.
- B) Muhtaç durumda olan kimselere karşılıksız olarak ve Allah rızası için yapılan her türlü iyilik ve yardım.
- C) Allah'ın rızasını kazanmak ve kendisine verilen malların şükrünü eda etmek için Allah'ın emrettiği yerlere harcama yapmak ve bağışta bulunmak.
- D) Kişinin zengin sayılabilmesi için gerekli mali yeterlilik ölçüsü.

6.

Mahmut Amca 120 gram altının 3 gramını ihtiyaç sahibi olan dedesine zekât olarak vermiştir.

Buna göre Mahmut Amca, zekât ibadetine aşağıdakilerden hangisinde hata yapmıştır?

- A) Nisap miktarında
- B) Malın cinsinde
- C) Verilen kişide
- D) Zekât oranında

7.

“Mallarını Allah yolunda harcayanların örneği, her başağında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çıkararak bir tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine katlayarak verir, Allah (zât ve sıfatlarında) sınırsızdır, her şeyi bilmektedir.”

(Bakara suresi, 261. ayet)

Bu ayet zekâtın kelime anlamlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Temizlenme
- B) Bereket
- C) Övme
- D) Arınma

8.

Allah'ın rızasını kazanmak için insanın kendisine verilen malların şükrünün bir göstergesi olarak onun emrettiği yerlere harcama yapması, bağışta bulunmasına “infak” denir.

Aşağıdaki hadis ve ayetlerden hangisi konusu bakımından bu metinle benzerdir?

- A) “(Resulüm!) Onların söylediklerinin gerçekten seni üzmemekte olduğunu biliyoruz. Aslında onlar seni yalanlamıyorlar; fakat o zalimler açıkça Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlar.”

(En'âm suresi, 33. ayet)

- B) “Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun (varlığının ve kuvvetinin) delillerindedir...”

(Rûm suresi, 21. ayet)

- C) “Allah'ın laneti, rüşvet verenin ve rüşvet alanın üzerindedir.”

(Hadis-i Şerif)

- D) “Ey iman edenler! Hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet gününden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harca...”

(Bakara suresi, 254. ayet)

1. Musa Bey, temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra geriye 200 gr. altınının kaldığını görmüştür. Bu malının üzerinden de bir yıl geçmiş ve Musa Bey zekât vermekle yükümlü olmuştur.

Buna göre Musa Bey'in elinde bulunan altından vermesi gereken zekât miktarı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 2,5 gr
B) 3 gr
C) 4.5 gr
D) 5 gr

2. • Hem mal hem beden ile yapılabilir.
• Her türlü yardım ve iyiliği kapsar.
• Zaman ve miktar sınırlaması yoktur.

Özellikleri verilen yardımlaşma türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zekât
B) Sadaka
C) Fitre
D) Sadaka-i cariyeye

3. • Halil Bey, köyüne bir cami yaptırmıştır.
• Emel Hanım, geçen sene üniversite öğrencisi olan komşusunun kızına maddi yardımda bulunmuştur.
• Turgut Bey, yakın arkadaşına borç vermiştir.
• Seda Hanım, mahallesindeki kedilere her gün mama vermektedir.

Buna göre yukarıda verilenlerden hangisinin yaptığı yardım zekât kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Halil Bey'in
B) Emel Hanım'ın
C) Turgut Bey'in
D) Seda Hanım'ın

4. Zekât, Müslümanlara Allah'ın bir emridir ancak bir kimsenin zekât vermekle yükümlü olabilmesi için bazı şartlar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi zekât verecek kişinin taşıması gereken şartlardan biri değildir?

- A) Müslüman olması gerekir.
B) Akıllı ve ergenlik çağına girmiş olması gerekir.
C) Bedensel bir rahatsızlığının bulunmaması gerekir.
D) Malını dilediği gibi kullanma ve harcama hakkına sahip olması gerekir.

5. I. İnşaatı yarım kalmış caminin tamamlanması için cami yaptıрма derneğine
II. Nisap miktarından daha az malı olan muhtaç kimselere
III. Müslüman olmadığı hâlde İslam'a yakınlık göstermesi istenen kimselere
IV. Köy okuluna kütüphane yaptırmaları için köy muhtarına

Yukarıda verilenlerden hangilerine zekât verilebilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

6. Arif Bey, temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra geride 10 devesinin olduğunu görmüştür. Üzerinden bir sene geçtikten sonra zekât vermesi gerekeceğini bilmektedir.

Buna göre Arif Bey'in vermesi gereken zekât miktarı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bir keçi
B) İki koyun
C) Bir deve
D) İki sığır

7. Aşağıdaki ayetlerden hangisi zekât ve sadaka ile ilgili değildir?

- A) "Mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin..."
(Bakara suresi, 188. ayet)
- B) "Onların (zenginlerin) mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır."
(Zâriyât suresi 19. ayet)
- C) "Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler."
(İnsan suresi 8. ayet)
- D) "Öyleyse yetime hor bakma! İsteyeni sakın azarlama!"
(Duhâ suresi 9-10. ayetler)

8. Çiftçilik yaparak geçinen Ayşe Teyze hasat zamanı geldiğinde fındığını toplamış, kurutmuş ve satışa hazır hâle getirmiştir. Satmadan önce ürünün zekâtını da vermek istemiştir.

Buna göre Ayşe Teyze'nin zekâtı ile ilgili,

- I. Bu ürünün zekât türüne oşür adı verilir.
- II. Elde edilen toplam ürün üzerinden zekât verilmelidir.
- III. Üzerinden bir yıl geçtikten sonra verilmelidir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Zekât verecek nisap miktarı mala sahip olan Halil Dede'nin bir ablası, iki erkek kardeşi, üç kızı, iki torunu vardır.

Buna göre Halil Dede altı çizilerek belirtilen kişilerden hangilerine zekât verebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

10. I. Fitre ramazan ayında zenginler tarafından verilmesi gereken bir sadakadır.
- II. Sadaka-i cariye, maddi ve manevi olarak yapılan yardımların tümüdür.
- III. İnfak, Allah'ın rızasını kazanma amacıyla yapılan bağışlardır.

Numaralanmış bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

11. Hatice Hanım nisap miktarını geçen parası için zekât vermek istemektedir.

Buna göre Hatice Hanım ile ilgili,

- I. Para cinsinden malı için 1/40 oranında zekât verilmelidir.
- II. Bakmakla yükümlü olduğu kişilere de zekâtını verebilir.
- III. Zekâtını nisap miktarı mala ulaştığı tarihten bir yıl sonra verilmelidir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

12.

Zekât Verilecek Mallar	Oranları
Altın	I
Para	II
Küçükbaş hayvan	III
Büyükbaş hayvan	IV

Tabloda kaç numaralı alana farklı bir oran yazılmalıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

1. Bayramlarda, düğünlerde, sünnet merasimlerinde çocuklara harçlık vermek, ramazanda iftarlarda yemek ikram etmek, arkadaşlarımıza bir şeyler ısmarlamak gibi davranışlar günlük hayatımızda kendini gösteren infak kültürünün bazı yansımalarıdır.

Bu metinden hareketle infakla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Âdet ve geleneklerimizde etkilidir.
B) Özel günlerle sınırlı bir yardımlaşma şeklidir.
C) Toplumsal hayatta kendini gösterir.
D) Günlük yaşantımızın bir parçası hâline gelmiştir.

2. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi “sadaka verirken nasıl davranmamız gerekir?” sorusuna bir yanıt olamaz?**

- A) “Mallarını Allah yolunda harcıyıp da arkasından başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimselerin Allah katında ödülleri vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. Güzel söz ve bağışlama, arkasından incitme gelen sadakadan daha iyidir...”

(Bakara suresi, 262. ayet)

- B) “... Size verilse, gözünüzü yummadan almayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın...”

(Bakara suresi, 267. ayet)

- C) “Ey iman edenler! Başa kakmak ve incitmek suretiyle, yaptığınız hayırları boşa çıkarmayın.”

(Bakara suresi, 264. ayet)

- D) “Eğer sadakaları (zekât ve benzeri hayırları) açıktan verirsiniz ne güzel! Eğer onu fakirlere gizlice verirsiniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır. Allah da bu sebeple sizin günahlarınızı örter. Allah, yapmakta olduklarınızı bilir.”

(Bakara suresi, 271. ayet)

3. “Mallarını Allah’a imanları dolayısıyla insanlara karşılıksız bağışlayan, sonrasında da bu yaptıklarına başa kakma ya da eziyet gibi davranışlar ekleyenlerin, Rabb’lerinin dinde (nefislerinin hakikatini meydana getiren esma bileşimlerinden kaynaklanan) özel ecirleri vardır. Onlara korkacakları bir şey yoktur, hüznü duyacakları bir şey de!”

(Bakara suresi, 262. ayet)

Bu ayeti okuyan bir kişinin aşağıdakilerden hangisini düşünmesi beklenmez?

- A) Zekât verecek kişi Allah’a ibadet ettiği bilincinde olmalıdır.
B) Zekât verirken gösterişten ve yoksulların gururunu incitecek davranışlardan uzak durmamız gerekir.
C) Zekât verilen kişi her zaman zekât veren kişiye muhtaç olduğunu davranışlarında sergilemelidir.
D) Zekât ibadetinin asıl amacı Allah rızasını kazanmak olmalıdır.

4. Yardımlaşma ve dayanışma insana tavsiye edilen davranışlardandır. Maddi durumu iyi olan insanların yardımlaşması daha doğaldır. Fakat yardımlaşmanın daha faziletli olduğu durum kendisi ihtiyaç sahibi olduğu hâlde başkasına yardım edebilmektir.

Bu metinde anlatılan en iyi ifade eden ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak size yerden çıkardıklarımızdan hayra harcıyın...”

(Bakara suresi, 267. ayet)

- B) “Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.”

(İnsan suresi, 8. ayet)

- C) “De ki; harcadığınız her şey, ana baba, yakınlar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmış kişiler içindir...”

(Bakara suresi, 215. ayet)

- D) “Eğer sadakaları (zekât ve benzeri hayırları) açıktan verirsiniz ne güzel! Eğer onu fakirlere gizlice verirsiniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır...”

(Bakara suresi, 271. ayet)

5. Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni Murat Bey, o gün derste: “Sadaka çeşitlerinden biri de fitır sadakasıdır. Fıtır sözlükte; yaratılış, Ramazan ayının sona ermesi ve iftar vakti orucun açılması gibi anlamlara gelmektedir. Temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra nisap miktarı kadar malı bulunanlar kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları kimseler için fıtır sadakasını verirler. Bu kimselerin fıtır sadakasını vermesi vaciptir. Fıtır sadakasını verilecek sadakanın miktarı, veren kişinin bir günlük yemek masrafı kadardır. Bu sadaka zekât verilebilecek durumda olanlara verilir. Fitre verirken akrabaları, yakın komşuları, ihtiyacı olduğunu bildiğimiz kimselere öncelik vermemiz doğru olur. Fitre miktarının alt sınırı her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından ilan edilir. Diyanet İşleri Başkanlığı 2021 yılının fitre miktarını asgari 28 TL olarak belirlemiştir.” demiştir.

Bu metne göre fıtır sadakasını ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Belirli bir verilme zamanı yoktur.
- B) Verilmesi için bazı şartlara sahip olunması gereklidir.
- C) Verilecek miktar Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenir.
- D) İhtiyaç sahibi kişilere verilir.
6. İnsanoğlu yaratılışı itibarıyla yemeye ve içmeye muhtaç şekilde yaratılmış ve bu ihtiyaç, insan hayatının devamı için kaçınılmaz kılınmıştır. Sosyal bir varlık olarak yaratılan insanlar birbirlerine birçok yönden muhtaç durumdadırlar. Bu durum beraberinde, yardımlaşmayı zorunlu kılar. Kimi insanlar bolluk içerisindeyken, kimileri ise yokluk içindedirler. Bu, tarih boyunca böyle olduğu gibi, günümüzde de böyledir. Sadece komşu ve akrabasının değil, dünyanın diğer ucundaki insanların yoksulluğunu dert edinmek ve onların sıkıntısını giderme adına elden geleni yapmak, insanlığın bir gereğidir. İnsanların hem bireysel hem de toplumsal refahını dikkate alan İslam, bunu sağlamanın formül ve yollarını da bütün açıklığıyla beyan etmiştir. Durumu iyi olanın yoksulu gözetmesi, belli ölçülerde faziletli nafil ibadetlerden kılınmışsa da zekât, fidye ve fitre farz ya da vacip derecesinde mükellef tutduğumuz mali ibadetlerdir. İnsanlar, muhtaçlara yardım ettikçe, ellerindeki ürün artar, miktarı çoğalır. Peygamber efendimiz de bu konuda “İmkân sahipleri, muhtaç olanlara malıyla yardım ettiğinde, bu yardımı yapan kişinin malı azalmaz; aksine bereketlenir” demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi metinde işaret eden ayet ve hadislerden biri değildir?

- A) “... Siz hayır olarak ne harcarsanız Allah onun yerine yenisini verir...”
(Sebe suresi, 39. ayet)
- B) “Sadaka vermek malı eksiltmez...”
(Müslim, 69)
- C) “Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, her başağında yüz dane olmak üzere, yedi başak veren derenin durumu gibidir...”
(Bakara suresi, 261. ayet)
- D) “Zekât İslam’ın köprüsüdür.”
(Taberani, Mu-cemu’l-Evsat, C 8, s. 380)

1. Ebû Mûsâ (el-Eş'arî)'den rivayet edildiğine göre Hz. Muhammed (bir keresinde):
- “Sadaka vermek her Müslümanın görevidir.” buyurdu.
 - Sadaka verecek bir şey bulamazsa? dediler.
 - “Amelelik yapar, hem kendisine faydalı olur hem de tasadduk eder.” buyurdu.
 - “Buna gücü yetmez (veya iş bulamaz) ise?” dediler.
 - “Darda kalana, ihtiyaç sahibine yardım eder.” buyurdu.
 - Buna da gücü yetmezse? dediler.
 - “İyilik yapmayı tavsiye eder.” buyurdu.
 - “Bunu da yapamazsa?” dediler.
 - “Kötülük yapmaktan uzak durur. Bu da onun için sadakadır.” buyurdu.

(Buhârî, Zekât 30, Edeb 33; Müslim, Zekât 55)

Bu metne göre sadaka ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İmkânı olmayan Müslümanlar vermek zorunda değildir.
- B) Sadaka çok yönlü bir ibadettir.
- C) Zekât verenlerin sadaka vermesine gerek yoktur.
- D) Sadaka yalnızca beden ile yapılan bir ibadettir.

2. İslam Müslümanlara birçok yardımlaşma yolu öğretmiştir. Bu yardımlaşma çeşitlerinden biri de zekâttır. Zekât, sözlükte temizlenme, çoğalma, bereket, gelişme gibi anlamlara gelir. İslam'ın beş şartından biri olan zekât, dinen zengin sayılan Müslümanların yılda bir kez mallarının belli miktarını ihtiyaç sahiplerine vermelerine denir. Zekât, akıllı ve ergenlik çağına girmiş zengin Müslümanlara Allah'ın bir emridir. Mutlaka yerine getirilmesi gerekir. Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah, “Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için her ne iyilik işlemiş olursanız, Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah bütün yaptıklarınızı görür.” (Bakara/110) buyurmaktadır. Bir başka ayette de “Onları, ticaret de alışveriş de Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymaz. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.” (Nûr/37) buyurmaktadır.

Bu metinde;

- I. zekât kelimesinin anlamı,
- II. zekâtı kimlerin vereceği,
- III. zekâtın İslam dinindeki önemi

ifadelerinden hangileri hakkında bilgi verilmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde Firuze Öğretmen, infak konusunu anlatmaktadır. “Çocuklar, Allah zekât dışında da insanların başkalarına yardıma bulunmaları gerektiğini belirtmektedir. Bu yardım çeşitlerinden biri de infaktır. Sözlükte harcama yapmak anlamına gelen infak, Müslümanın Allah’ın rızasını kazanmak için sahip olduğu mallardan Yüce Allah’ın emrettiği gibi harcama yapması, bağışta bulunmasıdır. Kur’an-ı Kerim’de Yüce Allah ‘Ey iman edenler! Hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet günü gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcayın (infak edin).’ buyurmaktadır.’ diyerek öğrencilerinden infak konusunda örnekler vermelerini istemiştir.

Buna göre,

Melek

Parasını kaybeden kuzenime o günkü harçlığımdan bir miktar veririm.

Hale

Sabah sınıfa geldiğimde arkadaşlarıma “hayırlı sabahlar” diyerek selam veririm.

Ayşe

Kalemi olmayan arkadaşşıma kalem veririm.

öğrencilerden hangilerinin verdiği örnek infak kapsamındadır?

- A) Yalnız Hale B) Yalnız Melek C) Ayşe ve Melek D) Hale ve Ayşe

4. İslam’ın Müslümanlara öğrettiği diğer bir yardımlaşma çeşidi de sadakadır. Kelime anlamı olarak sadaka, doğru söylemek ve verdiği sözde durmak demektir. Terim olarak, bir Müslümanın Allah’ın sevgisini kazanmak amacıyla yaptığı hayırlı işlerin tamamı için kullanılır. Hz. Peygamber sadaka konusunda,

- “Güzel söz sadakadır.”
- “Yoldaki engeli kaldırman sadakadır.”
- “Selam vermek sadakadır.”
- “Kardeşinin yüzüne gülümsemen sadakadır.”

buyurmaktadır.

Buna göre sadaka ile ilgili,

- I. Sadaka sadece maddi yardımları kapsar.
- II. Sadaka farz olan ibadetlerdendir.
- III. Güzel iş ve davranışlar sadaka sayılır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

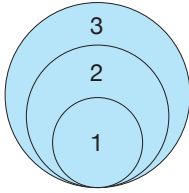

1. İslam dininde zekât dışında da yapılması emredilen yardımlaşma ibadetleri vardır. Bu yardımlaşma ibadeti, Allah rızası için yapılan her türlü yardımı kapsamaktadır. Yapan kişinin zengin olmasına gerek yoktur. Belirli bir zaman ve miktar sınırlaması yoktur.

Bu metinde hakkında bilgi verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zekât
B) Fitre
C) Sadaka
D) İnfak

2.

İslam dinindeki yardımlaşma ibadetleri, kapsamaları itibarıyla gruplandırıldığında 3 numaralı kısma aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Zekât
B) Sadaka
C) İnfak
D) Fitre

3. Peygamberimiz, "Sadaka veren erkeklere ve sadaka veren kadınlara ve Allah'a güzel bir ödünç verenlere, verdiklerinin karşılığı kat kat ödenir ve onlara değerli bir mükâfat vardır." buyurarak Müslümanları birbirleriyle yardımlaşma konusunda teşvik etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sadaka kapsamında sayılamaz?

- A) Sokakta karşılaştığımız komşumuza selam vermek.
B) Yola düşmüş olan taş parçasını yoldan kaldırmak.
C) Arkadaşımıza sınav esnasında yardım etmek.
D) Otobüste yaşlılara yer vermek.

4. İslam dininde zorunlu kılınmış olan zekât ibadetini yerine getirebilmek için belirli şartlara sahip olmak gerekmektedir.

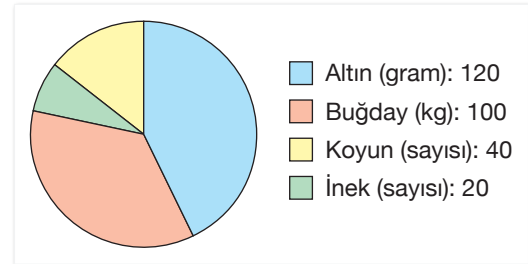
Buna göre zekât verecek olan bir kişinin;

- I. doğru ile yanlış birbirinden ayırabilme yeteneğinin,
II. İslam inancının,
III. dinin belirlediği zenginlik şartlarının,
IV. beden sağlığının
yerinde olması gerekmektedir.

Zekât verebilecek kişilerle ilgili numaralanmış bilgilerden hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Aşağıdaki grafikte bir kişinin sahip olduğu malların miktarları verilmiştir.

Bir kişinin, verilen her ürün çeşidinden ayrı ayrı zekât vermek istediği düşünülürse;

- I. altın,
II. inek,
III. koyun,
IV. buğday

ürünlerinden hangileri için zekât vermesi gerekmektedir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV